

at hjælpe sig selv, og det var berhos paa en Tid, da der var mange andre Ting at hjælpe paa, og hvor Hjælpen ikke kunde komme fra de Paagjældende selv. At Sorø Academi har været istand til paa en fyldestgjørende Maade at hjælpe sig selv, vise ogsaa Kjendsgjerninger. Man behøver kun, at kaste Blikket paa Finantslovsforslaget for at see dette; man vil der see, at blandt Sorø Academies Indtægter indbefatter den første Conto, de planmæssige Arvefæstefgifter, der ere calculerede til 32,000 Rb. aarligt, andre Afgifter af Akademiet tilhørende Eiendomme 12,000 Rb. og af Tiende-Recognitioner 12,000 Rb. Man vil endvidere see, at Sorø Academi eier en Capital, der trods den Million, som er anvendt til andre nyttige Formaal, endnu beløber sig til noget over $3\frac{1}{2}$ Million, og at deraf er calculeret en Rente af 140,500 Rb. Man vil endvidere see, at Sorø Academi har af sit Skovvæsen en Indtægt, der er beregnet til 43 à 44,000 Rb. Disse Indtægter har altsaa Sorø nu for Tiden, og nu vil jeg spørge, om der dog skulde være den allerringeste Udsgit til, at man ved ikke længere at oplægge Overfludet, skulde bringe Akademiet til den Tilstand, at det for sine betydelige Midler ikke skulde kunne fyldestgjøre sine Formaal. Naar man ikke kan paavise nogen Mulighed derfor, betyder den hele Klage over Anvendelsen af Midlerne slet intet. Det ærede Medlem tog rigtignok adskillige Gange et Tilspøg til at paapege en anden Anvendelse, der kunde gjøres af Sorø Academies Midler i denne Stiftelses Tiemed. Jeg var spændt paa at høre, hvad det var, saameget mere, som det ærede Medlem gjentagne Gange kom tilbage dertil; men det blev kun ved Tilspøget, og hvad det er, Pengene paa en hensigtsmæssig Maade kunne anvendes til, fik vi aldeles ikke at vide. Inden vi erfare Noget derom, er det umuligt at dømme om, hvorvidt den Anvendelse, det ærede Medlem har paatænkt, er hensigtsmæssig eller ikke. Jeg troer nu, at, naar man seer hen til, hvilke Indtægter Sorø Academi har, kan der aldeles ikke være nogen Frygt for, at det kan komme til at trænge til Midler til at fyldestgjøre sit Tiemed, og saa bliver Spørgsmaalet, om det da vilde være hensigtsmæssigt at anvende alle disse betydelige Midler til at holde

en Skole i Sorø. Det vilde dog være den stæfeste Anvendelse, man kunde give dem. Hvad skulde man bruge dem til? Om man forgyldte alle Drengene derne, vilde det langtfra gaae med. Man kom da til at tage dem med, som have gaaet i Skole i Sorø, for at faae Brug for Pengene. Derfor, man kunde vise, at den Anvendelse, der hidtil har været gjort af Sorø Academies Overflud, ikke har været hensigtsmæssig og ikke paa en nærmere eller paa en fjernere Maade har staaet i Forbindelse med Akademiets egentlige Formaal, ja, da vilde Sagen ganske vist stille sig heelt anderledes end nu; men den, der har legeret Midler, som staae under offentlig Varetagt, maa, efter min Mening, ansæe dem for anvendte paa rette Maade, naar der til det nærmest bestemte Formaal anvendes, hvad der er fornødent, men ikke mere, og der gives det, som muligviis i Tidens Løb kunde vise sig at være et Overflud, en nyttig og for det Almindelige hensigtsmæssig Anvendelse. Det, siger jeg, er skeet med de Midler, der ere anvendte fra Sorø Academi. Man skal allermindst henvise til Holberg, naar man vil tilraade en ødsel Dekonomi, thi Holberg var, efter Alt, hvad jeg veed om ham, en god Dekonom, og han vilde ganske vist vinde sig i sin Grav, naar han saae, at man anvendte hans Midler paa en ødsel Maade i Sorø, istedetfor at bruge dem til andre gavnlige Formaal. Det ærede Medlem gennemgik den Behandling, Sorø Academi har været underkastet af Rigsdagen i de senere Aar; men jeg troer, at naar man ret lagde Mærke til, hvad han sagde, indeholdt Skildringen deraf i Virkeligheden en stor Roes over den Maade, hvorpaa der er gaaet frem imod Sorø Academi her paa Rigsdagen. Det ærede Medlem har ogsaa i forrige Samling udtalt det Modsatte (Vilke: Det Modsatte?), jeg siger: det Modsatte af den Ansæelse, at man paa Rigsdagen var gaaet frem imod Sorø paa rette Maade. Efter hvad jeg kjender til Sorø Academies Tilstand, er denne Klage i høieste Grad ugrundet. Man har netop gavnlet Sorø Academi ved de Foranstaltninger, der ere truffene; det er aldeles utvilsomt. Man har gavnlet mangfoldige Fæstere, som tidligere derne befandt sig i en trykket Tilstand, og der foreligger